

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

19563 *Reial Decret Llei 14/2009, de 4 de desembre, pel qual s'adopten mesures urgents per a pal·liar els efectes produïts per la sequera en determinades conques hidrogràfiques.*

Les adverses condicions climàtiques patides els últims anys han tingut com a resultat que algunes conques hidrogràfiques espanyoles continuen amb acusats problemes per al subministrament d'aigua, tant per als abastiments a les poblacions, com per a les explotacions agrícoles i ramaderes, per la qual cosa és necessari adoptar determinades mesures urgents per a pal·liar els efectes de l'extraordinària sequera patida.

Tot i que l'any hidrològic 2004-2005 va començar amb un bon nivell de reserves (el 31 de setembre de 2004 es disposava de deu punts percentuals per damunt de la mitjana dels últims deu anys), l'evolució marcadament atípica i deficitària d'aquell any, amb precipitacions molt inferiors a la mitjana històrica, va significar l'inici d'un període de sequera que encara no s'ha superat. Durant el transcurs de l'any hidrològic 2005-2006 es va produir un règim de precipitacions en el país superior a l'any precedent però encara inferior a la mitjana. Este fet va suposar un augment transitori de les reserves fins a la primavera, que no obstant això va ser insuficient per a pal·liar la difícil situació de partida. Com a lògica conseqüència, una vegada finalitzat l'any hidrològic 2005-2006 l'estat de les reserves va ser una mica inferior al que hi havia en la mateixa data de l'anterior any hidrològic. Encara que l'any hidrològic següent, 2006-2007, hi va haver precipitacions superiors a la mitjana històrica en els mesos de febrer, abril i maig, el caràcter sec va continuar mantenint-se en les conques del sud-est de la Península, en la conca del Segura, en el sistema del Xúquer i en alguns sistemes del Guadiana i del Guadalquivir, així com en el marge esquerre de l'Ebre. Així doncs, al terme de l'any hidrològic 2006-2007 les reserves embassades es van mantindre en els mateixos nivells preocupants per a poder atendre totes les demandes amb normalitat. Igualment, l'any hidrològic 2007-2008 la precipitació mitjana va estar marcada per l'escassetat, la qual cosa no va ser suficient en algunes conques per a resoldre el dèficit acumulat en els anys anteriors. Este dèficit de precipitacions va ser més acusat en les conques del Guadalquivir i del Segura. La situació tampoc ha millorat significativament l'any hidrològic 2008-2009, perquè les precipitacions mitjanes a Espanya han tornat a ser inferiors a la mitjana, encara que amb una distribució prou irregular, amb precipitacions en l'entorn de la normalitat en la conca del Guadalquivir i en el litoral mediterrani, i inferiors en les principals conques atlàntiques. Tanmateix, les precipitacions han continuat en la seua tònica d'escassa quantia en les capçaleres de les conques del Tajo, Segura i Xúquer, així com en certs sistemes del Duero, Guadiana, Guadalquivir i Ebre. Este any hidrològic s'han pogut servir els recursos per a l'abastiment, encara que amb certes mesures, recolzades en el principi de la precaució. A més, la campanya de reg s'ha desenrotllat amb dificultats generalitzades en diverses conques, sent les limitacions de més entitat en la conca del Segura i en els subsistemes Tajuña en la conca del Tajo i Águada en la conca del Duero.

Lògicament, el nou any hidrològic 2009-2010 s'ha iniciat amb un nivell de reserves en els embassaments prou baix en la majoria de les conques, encara que haja millorat lleument en les conques del Segura, Xúquer i Ebre. A escala nacional, els embassaments d'ús consumptiu tenen unes reserves inferiors al 36 per cent, quan la mitjana dels deu últims anys superava en la mateixa data el 40 per cent. La situació més desfavorable es presenta en les conques dels rius Tajo, Segura i Xúquer, amb reserves globals de l'orde del 25 per cent, però també en àrees significatives de les conques del Duero, Guadiana, Guadalquivir i Ebre, amb un nivell certament preocupant de les reserves.

Per tot el que s'ha exposat anteriorment i amb la finalitat de facilitar la gestió de la sequera actual, resulta convenient l'adopció de mesures efectives basades en l'experiència adquirides en els anys d'escassetat precedents, en què s'han aplicat els plans especials d'actuació en situacions d'alerta i eventual sequera.

És procedent eximir les exaccions sobre la disponibilitat d'aigua per a reg en el passat any hidrològic 2008-2009. En relació amb el Parc Nacional de Las Tablas de Daimiel, ateses les circumstàncies excepcionals en què es troba i el baix aprofitament dels recursos transvasats anteriorment provocat per eixes mateixes circumstàncies, es fa necessari dispensar també de les exaccions corresponents els gastos fixos i variables de funcionament de la tarifa de conducció de les aigües de l'aqüeducte Tajo-Segura, i la quota de la tarifa de conducció de les aigües per la infraestructura del posttransvasament (conca del Segura), corresponents a l'any 2009. En conseqüència, és necessari restablir la normalitat econòmica en els organismes afectats per l'exempció per mitjà de les oportunes actuacions compensatòries d'índole financera. Totes estes mesures, la urgència de les quals no admet demora en la seua adopció, requereixen la seua inclusió en una disposició de rang legal.

Els últims anys s'han posat en marxa experiències molt positives per a pal·liar els danys de la sequera per mitjà de l'autorització, per una norma amb rang legal, de l'intercanvi de drets d'aigua entre usuaris de diferents conques, de manera que les conques excedentàries poden aportar recursos addicionals a les zones deficitàries, amb la consegüent compensació econòmica als cedents. Les experiències obtingudes els últims anys acrediten l'efecte beneficiós d'estos intercanvis per a les dos parts sense que s'hagen manifestat efectes adversos. Per tant, també es proposa l'aplicació d'este tipus de mesures en la present normativa.

Les especials circumstàncies de determinats sistemes d'explotació de les set conques mencionades (Duero, Tajo, Guadiana, Guadalquivir, Segura, Xúquer i Ebre) aconsellen la introducció en la present normativa de mesures específiques per a gestionar d'una manera eficient durant el període de sequera els sistemes d'explotació afectats per l'escassetat.

La vigència espacial d'esta última component de la disposició haurà d'adequar-se temporalment, si és el cas, tenint com a referència general l'estat dels sistemes d'explotació en eixes conques per mitjà del Sistema Global d'Indicadors Hidrològics del Ministeri de Medi Ambient, i del Medi Rural i Marí, que integren els «indicadors d'estat hidrològic» definits en els plans especials d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera redactats en les conques intercomunitàries, aprovats per Orde MAM/698/2007, de 21 de març, en compliment del que disposa l'article 27 de la Llei 10/2001 del Pla Hidrològic Nacional.

Finalment, la persistència de la sequera per quint any consecutiu aconsella reduir encara més les pèrdues d'aigua. En este sentit, convé augmentar els esforços en la modernització i millor gestió de les infraestructures del sector agrari, ja que constitueix per la naturalesa de les seues produccions i les tecnologies utilitzades el major consumidor d'aigua dins de l'Estat. Per tant, el major potencial d'estalvi d'aigua radica en la disminució de la quantitat necessària per al reg.

Per això, és imprescindible actuar de manera urgent en la modernització dels nostres regadius i millorar l'eficàcia en la gestió d'estos, buscant un estalvi i un major control que permeta una major disponibilitat i ferramentes de gestió dels escassos recursos. Es preveu la realització de determinades obres hidràuliques que s'indiquen en els annexos II i III. En uns casos es declaren d'interés general; en altres, es procedix a la declaració d'utilitat pública de les actuacions, a l'efecte de l'ocupació temporal i expropiació forçosa de béns i drets, així com a la d'urgent necessitat de l'ocupació. Es tracta en tots els casos d'actuacions concretes directament vinculades a l'objectiu d'este reial decret llei de pal·liar els efectes produïts per la sequera en determinades conques hidrogràfiques, al marge d'altres obres de modernització i consolidació de regadius que, tot i ser molt convenient afrontar-los en el marc d'una estratègia general de millora de regadius, no exigixen recórrer a esta excepcional facultat legislativa.

Com que totes estes mesures depenen de la situació hídrica, ha sigut necessari esperar a conèixer la tendència del règim de precipitacions a l'inici de la tardor abans de la seua adopció.

Hi concorren, doncs, les circumstàncies d'extraordinària i urgent necessitat que constitueixen el pressupost habilitant exigít al Govern per l'article 86.1 de la Constitució Espanyola per a dictar decrets lleis, d'acord amb una consolidada doctrina del Tribunal Constitucional: una situació de necessitat fonamentada en dades concretes; la urgència de les mesures per a subvindre esta situació de necessitat, que no pot atendre's acudint al procediment legislatiu d'urgència; i l'existència d'una connexió entre la situació d'urgència definida i les mesures concretes adoptades per a afrontar-la.

En virtut d'això, fent ús de l'autorització continguda en l'article 86 de la Constitució, a proposta de la ministra de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí, i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 4 de desembre de 2009, dispose:

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 1. *Objecte i àmbit d'aplicació*

1. Este reial decret llei té com a objecte:

1r. Establir mesures administratives excepcionals per a la gestió dels recursos hidràulics.

2n. Establir mesures urgents per a la regulació de les transaccions de drets a l'aprofitament d'aigua.

3r. Establir mesures de suport als titulars de drets a l'ús d'aigua per a reg i abastiments en els àmbits territorials afectats per la sequera, quan hagen disposat en la passada campanya d'una dotació d'aigua igual o inferior al 50 per cent de la facilitada en un any normal. Estos àmbits figuren en l'apartat I.2 de l'annex I d'este reial decret llei.

4t. Eximir, en relació amb el Parc Nacional de Las Tablas de Daimiel, de l'aportació corresponent a la tarifa de conducció de l'aqüeducte Tajo-Segura, atés l'escàs aprofitament dels recursos transvasats.

2. Els àmbits territorials d'aplicació d'este reial decret llei seran els sistemes afectats per la sequera de les conques hidrogràfiques dels rius Duero, Tajo, Guadiana, Guadalquivir, Segura, Xúquer i Ebre, definits en l'apartat I.1 de l'annex I d'este reial decret llei, encara que per a la conca del Guadalquivir es limitaran al territori no inclòs a la comunitat autònoma d'Andalusia.

3. Es faculta la ministra de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí per a modificar, d'acord amb l'evolució de la sequera l'any hidrològic 2009-2010, sempre segons els «indicadors d'estat hidrològic» definits en els Plans Especials d'Actuació en situació d'alerta i eventual sequera redactats en les conques intercomunitàries, aprovats per l'Orde MAM/698/2007 de 21 de març, la delimitació territorial de l'apartat I.1 de l'annex I, amb vista a l'aplicació de les diferents mesures previstes en el present reial decret llei. La dita facultat s'exercirà una vegada escoltades les comunitats autònomes, les juntes de govern de les corresponents confederacions hidrogràfiques i les organitzacions representatives del sector.

CAPÍTOL II

Mesures excepcionals de gestió dels recursos hidràulics

Article 2. *Atribucions de les juntes de govern i dels presidents de les confederacions hidrogràfiques.*

1. Les juntes de govern de les confederacions hidrogràfiques podran modificar temporalment les condicions d'utilització del domini públic hidràulic, siga quin siga el títol habilitant que haja donat dret a eixa utilització, i en particular podran:

- a) Reduir les dotacions en el subministrament d'aigua que siguen necessàries per a racionalitzar la distribució dels recursos hídrics.
- b) Modificar els criteris de prioritat per a l'assignació de recursos als diferents usos de l'aigua, respectant en tot cas la supremacia de l'ús consignat en l'apartat 1 de l'article 60.3 del Text Refós de la Llei d'Aigües, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 1/2001, de 20 de juliol.
- c) Imposar la substitució de la totalitat o de part dels cabals concessionals per uns altres de distint origen i de qualitat adequada per a l'ús a què està destinat, per a racionalitzar l'aprofitament del recurs.
- d) Modificar les condicions fixades en les autoritzacions d'abocament, per a protegir la salut pública, l'estat dels recursos i el medi ambient hídric i el dels sistemes terrestres associats.
- e) Modificar temporalment les assignacions i les reserves previstes en els plans hidrològics.
- f) Exigir als usuaris, de conformitat amb el que disposa l'article 55 del Text Refós de la Llei d'Aigües, la instal·lació immediata de dispositius de modulació, regulació i mesurament en les conduccions.
- g) Adaptar el règim d'explotació dels aprofitaments hidroelèctrics a les necessitats, a fi de compatibilitzar-los amb altres usos.

2. També podran modificar-se temporalment i mitjançant una resolució motivada els requeriments mediambientals establits en els plans hidrològics, procurant assegurar els valors ambientals dels ecosistemes afectats, i aplicar-hi, si es considera necessari, mesures correctores. Estes mesures garantiran que no es pose en perill la recuperació de l'estat dels ecosistemes.

3. Per al compliment de les funcions anteriors, cada una de les juntes de govern afectades constituirà una comissió permanent, presidida pel president de la confederació hidrogràfica, i de la qual formaran part el comissari d'aigües, el director tècnic, el cap de l'oficina de planificació hidrològica, un representant de cada un dels ministeris d'Indústria, Turisme i Comerç, un representant de cada comunitat autònoma afectada pel territori on està situat, dins de l'àmbit de la confederació hidrogràfica, i un representant per cada un dels següents grups d'usuaris: abastiment, regadiu i aprofitaments energètics. Els representants seran designats entre els que integren cada grup dins de la junta de govern de les respectives confederacions hidrogràfiques, a proposta de la majoria dels integrants de cada un dels grups. El president de la confederació hidrogràfica nomenarà el secretari de la comissió entre els seus membres.

En el cas de la Confederació Hidrogràfica del Segura, formaran part de la Comissió Permanent per part del grup d'usuaris de regadiu tres representants de les hortes tradicionals, un per cada una, i un del Sindicat Central de Regants de l'Aqüeducte Tajo-Segura.

Així mateix, participaran en la comissió permanent, amb veu però sense vot, un representant de les associacions i organitzacions de defensa d'interessos ambientals, dos de les organitzacions sindicals i empresarials més representatives, i un de les entitats locals el territori de les quals coincidisca totalment o parcialment amb el de la conca hidrogràfica, designats pel president de la confederació hidrogràfica, a proposta dels respectius grups.

4. Els presidents de les confederacions hidrogràfiques estan facultats per a adoptar les mesures que siguen necessàries per a l'eficax compliment dels acords adoptats per la comissió permanent, i podran ordenar, en el cas d'incompliment de l'exigència prevista en la lletra f) de l'apartat 1 anterior, i en concepte de mesures provisionals, la clausura temporal de les instal·lacions de preses d'aigua o abocament.

5. Així mateix, s'autoritza els presidents de les confederacions hidrogràfiques perquè acorden la realització o perquè imposen l'execució de les obres de control o de mesura de cabals i d'evolució d'aqüífers que siguen necessàries per a una millor distribució de l'aigua, així com per a executar obres de captació, transport o adequació d'infraestructures.

Article 3. Tramitació dels procediments afectats per l'aplicació de les mesures excepcionals.

1. La tramitació dels procediments afectats per l'aplicació de les mesures excepcionals de gestió previstes en este reial decret llei tenen caràcter d'urgència, de conformitat amb el que preveu l'article 50 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú. En virtut d'això, tots els terminis previstos en els dits procediments queden reduïts a la mitat, amb les excepcions indicades en l'esmentat article.

2. La tramitació dels procediments de modificació en les condicions d'utilització del domini públic hidràulic s'efectuarà de la manera següent:

1r. El procediment s'iniciarà d'ofici per l'òrgan competent, la qual cosa es notificarà als interessats.

2n. L'informe i l'elaboració de la proposta de modificació els realitzarà la comissaria d'aigües.

3r. L'audiència als interessats es reduirà al termini de cinc dies.

4t. L'aprovació de la proposta correspondrà a la comissió permanent. La resolució ha de ser motivada.

5t. El president de la confederació hidrogràfica adoptarà les mesures necessàries per a fer efectiva la resolució de modificació de les condicions d'utilització del domini públic hidràulic.

3. La resolució adoptada determinarà la modificació de les condicions d'utilització del domini públic hidràulic mentre no siga expressament revocada o es mantinga vigent este reial decret llei.

Article 4. Modificació de les normes de prelació en els contractes de cessió de drets d'usos d'aigua.

El titular del Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí, podrà autoritzar, amb caràcter temporal i excepcional, cessions de drets d'ús d'aigua que no respecten l'orde de preferència definit en els plans hidrològics o en l'article 60.3 del Text Refós de la Llei d'Aigües, i haurà de respectar en tot cas la supremacia de l'ús consignat en el paràgraf primer.

Article 5. Posada en servici i execució de sondejos.

Els presidents de les confederacions hidrogràfiques estan facultats per a autoritzar la posada en marxa, per compte propi o alié, de qualsevol sondeig, tant si este disposa d'instal·lació elevadora com si no en disposa, que permeta l'aportació provisional de nous recursos. Esta facultat inclou la posada en servici de sondejos existents o l'execució d'uns altres de nous en la mesura que siguen imprescindibles per a obtindre els cabals suficients amb els quals satisfer les demandes més urgents i per a aportar-hi recursos per al manteniment dels valors ambientals dels ecosistemes associats, especialment en les zones humides amb risc de patir danys ambientals significatius.

Estos sondejos seran clausurats quan desapareguen les condicions d'escassetat, i en cap cas generaran nous drets concessionals.

Article 6. Caràcter no indemnitzable de les mesures adoptades.

De conformitat amb el que disposen els articles 55.2, primer incís, i 58 del Text Refós de la Llei d'Aigües, les limitacions en l'ús del domini públic hidràulic no tindran caràcter indemnitzable, llevat que s'ocasionen una modificació de cabals que genere perjudicis a uns aprofitaments en favor d'altres; en este cas, els titulars beneficiats hauran de satisfer l'oportuna indemnització i correspondrà a l'organisme de conca, si no hi ha acord entre les parts, la determinació de la seua quantia.

Article 7. Règim sancionador.

1. L'incompliment de les exigències a què fa referència l'article 2.1.f d'este reial decret llei s'entendrà inclòs en el tipus definit en l'article 116.3.g del Text Refós de la Llei d'Aigües. La vulneració de l'incompliment d'estes exigències tindrà la consideració d'infracció molt greu, en atenció a la seua especial repercussió en l'orde i aprofitament del domini públic hidràulic.

2. L'incompliment pels usuaris de les mesures de reducció de les dotacions en el subministrament d'aigua que s'adopten en aplicació de l'article 2.1.a d'este reial decret llei s'entendrà inclòs en el tipus definit en l'article 116.3.c del Text Refós de la Llei d'Aigües, i la seua vulneració tindrà la consideració d'infracció molt greu, en atenció a la seua especial repercussió en l'orde i aprofitament del domini públic hidràulic.

3. Les confederacions hidrogràfiques poden executar directament les mesures de reparació i reposició adoptades en les corresponents resolucions dels expedients sancionadors. L'import de les dites mesures serà a càrrec dels infractors i podrà exigir-se per la via administrativa de constrenyiment.

Article 8. Subministrament d'informació.

Per a l'adequada gestió i seguiment de les mesures objecte d'este reial decret llei, les empreses subministradores de servicis energètics a què fan referència la Llei 34/1998, de 7 d'octubre, del sector d'hidrocarburs, i la Llei 54/1997, de 27 de novembre, del sector elèctric, facilitaran la informació que els siga sol·licitada per les confederacions hidrogràfiques i, en especial, els consums realitzats per les corresponents instal·lacions d'elevació i impulsió de les aigües que estes gestionen.

Article 9. Relacions amb les delegacions del Govern.

Els presidents de les confederacions hidrogràfiques comunicaran als delegats del Govern en les comunitats autònomes afectades per este reial decret llei les actuacions que hagen de realitzar-se a fi d'aconseguir el compliment de les mesures que conté.

CAPÍTOL III

Regulació de les transaccions de drets a l'aprofitament d'aigua.

Article 10. Contractes de cessió de drets a l'ús d'aigua.

1. Els titulars de drets a l'ús d'aigua adscrits a les zones regables d'iniciativa pública les dotacions brutes màximes de les quals figuren en els plans hidrològics de conca podran celebrar els contractes de cessió a què es referix l'article 67.1 del Text Refós de la Llei d'Aigües, sense perjuí de les formalitats exigides en l'article 68.2.

2. Els títols jurídics de drets a l'ús d'aigua a què es referix l'apartat anterior es consideraran inclosos en l'àmbit de l'article 190 a del Reglament del Domini Públic Hidràulic, aprovat pel Reial Decret 849/1986, d'11 d'abril, a l'efecte de la seua inscripció en el Registre d'Aigües.

3. Els títols jurídics en virtut dels quals cada part haja adquirit el dret a l'ús de l'aigua objecte del contracte han d'estar degudament inscrits en el Registre d'Aigües. En cas de no estar-ho, haurà d'instar-se la seua inscripció prèvia o simultàniament a la sol·licitud d'autorització del contracte davant de l'òrgan competent. L'òrgan competent per a la inscripció qualificarà el títol presentat pel sol·licitant. En cas que el títol aportat estiga inclòs entre els supòsits a què es referixen l'apartat 1 d'este article i l'article 11, s'estendrà una inscripció provisional, només a l'efecte de l'autorització, si és el cas, del contracte de cessió. La inscripció definitiva es tramitarà d'acord amb el que preveu el Reglament del Domini Públic Hidràulic, aprovat pel Reial Decret 849/1986, d'11 d'abril.

Article 11. Utilització d'infraestructures de connexió interconques.

1. Les infraestructures de connexió interconques existents, i en especial l'aqüeducte Tajo-Segura, poden ser utilitzades per als contractes de cessió de drets regulats en els articles 67 a 70 del Text Refós de la Llei d'Aigües. La utilització de les infraestructures per a estes transaccions se subordina als fins prioritaris fixats en les respectives normes reguladores de les transferències.

2. Sense perjudi del que disposa l'article 69.3 del Text Refós de la Llei d'Aigües, el règim economicofinancer aplicable a estes transaccions serà l'establert en les normes singulars que regulen el règim d'explotació de les corresponents infraestructures.

Article 12. Altres drets d'aprofitament d'aigua derivats de lleis especials.

1. Es consideren inclosos en l'àmbit d'aplicació de l'article 10 d'este reial decret llei els drets a l'aprofitament d'aigua que puguen derivar-se dels volums assenyalats en la disposició addicional primera de la Llei 52/1980, de 16 d'octubre, de règim econòmic d'explotació de l'aqüeducte Tajo-Segura, amb subjecció als termes, condicions i limitacions establides en la dita norma i en les restants disposicions reguladores del transvasament i, en particular, als acords que adopte la Comissió Central d'Explotació de l'Aqüeducte i, si és el cas, el Consell de Ministres, respecte de les decisions concretes de transvasament.

2. Es consideren així mateix inclosos en l'àmbit d'aplicació de l'article 10 d'este reial decret llei els drets a l'aprofitament d'aigua derivats de la Llei de 27 d'abril de 1946, per la qual es reorganitza la Mancomunitat dels Canals del Taibilla, en els termes i condicions establerts en esta norma i en la restant legislació aplicable.

Article 13. Càmput dels volums objecte de transacció a les conques receptores de l'aqüeducte Tajo-Segura.

Els volums d'aigua que, en virtut d'este reial decret llei, siguen objecte de transferència a les conques receptores de l'aqüeducte Tajo-Segura, es computaran com a volums transvasats a tots els efectes i, en particular, per al càmput del límit dels 240 hectòmetres cúbics establert en la disposició addicional tercera de la Llei 10/2001, de 5 de juliol, del Pla Hidrològic Nacional.

Article 14. Autorització de les transaccions interconques.

Les transaccions que impliquen la utilització d'infraestructures de connexió interconques han de ser autoritzades per la Direcció General de l'Aigua, amb un informe previ dels organismes de conca afectats i de les restants entitats que hagen d'informar, d'acord amb l'article 68.2 del Text Refós de la Llei d'Aigües.

Així mateix, en el termini previst en l'esmentat article, la Direcció General de l'Aigua podrà exercir el dret d'adquisició preferent regulat en l'article 68.3.

CAPÍTOL IV

Exempció d'exaccions

Article 15. Exempció de les exaccions relatives a la disponibilitat d'aigua.

1. Amb efecte per al període impositiu de 2009, per als titulars de drets a l'ús d'aigua per a reg i abastiments dels sistemes inclosos en l'àmbit d'aplicació a què es referix l'article 1, es concedixen les exempcions següents:

a) La quota de la tarifa d'utilització de l'aigua i del cànon de regulació establerts en l'article 114 del Text Refós de la Llei d'Aigües.

b) Les aportacions corresponents als gastos fixos i variables de funcionament de la tarifa de conducció de les aigües inclosos en els paràgrafs b i c de l'article 7.1 de la Llei

52/1980, de 16 d'octubre, de regulació del règim econòmic de l'explotació de l'aqüeducte Tajo-Segura.

c) La quota de la tarifa de conducció de les aigües per la infraestructura del posttransvasament (conca del Segura), prevista en l'article 10 de la Llei 52/1980, de 16 d'octubre, que siga aplicable a les aigües pròpies de la conca.

2. En relació amb el Parc Nacional de Las Tablas de Daimiel, i amb efecte exclusivament per al període impositiu de 2009, s'establix l'exempció de les aportacions corresponents als gastos fixos i variables de funcionament de la tarifa de conducció de les aigües inclosos en els paràgrafs b i c de l'article 7.1 de la Llei 52/1980, de 16 d'octubre, de regulació del règim econòmic de l'explotació de l'aqüeducte Tajo-Segura.

3. Els subjectes passius de les exaccions assenyalades en els apartats anteriors que hagen satisfet totalment o parcialment les quotes corresponents al període impositiu que aconseguisquen les exempcions tenen dret a la devolució de les quantitats ingressades.

Disposició addicional primera. Declaració d'interés general i d'utilitat pública de determinades actuacions.

Es declaren d'interés general les actuacions vinculades amb l'objectiu d'este reial decret llei que s'inclouen en este concepte en l'annex II i la totalitat de les incloses en l'annex III.

De conformitat amb el que disposa l'article 58 del Text Refós de la Llei d'Aigües, aprovat per Reial Decret Legislatiu 1/2001, de 20 de juliol, les actuacions vinculades amb la lluita contra la sequera que s'indiquen en els annexos II i III, així com les aprovades segons el que estableix el capítol II d'este reial decret llei, portaran implícita la declaració d'utilitat pública a l'efecte de l'ocupació temporal i expropiació forçosa de béns i drets, així com la d'urgent necessitat de l'ocupació.

Les actuacions previstes en l'annex III es realitzaran de conformitat amb els convenis marc ja subscrits o que se subscriguen entre les societats estatals d'infraestructures agràries i les comunitats autònomes en l'àmbit territorial de les quals hagen d'executar-se. El finançament i execució de cada una de les obres s'atindrà al que s'estipule en els convenis específics que se subscriguen o s'hagen subscrit entre les societats estatals d'infraestructures agràries, els usuaris de les infraestructures i, si és el cas, les comunitats autònomes, en què les previsions d'execució real han de supeditar-se en tot cas a les disponibilitats pressupostàries de cada exercici.

Disposició addicional segona. Crèdits pressupostaris.

La compensació de les disminucions d'ingressos que es produïsquen en les confederacions hidrogràfiques com a conseqüència de les exempcions previstes en l'article 3 d'este reial decret llei seran finançades en un 50 per cent amb càrrec al Fons de Contingència d'Execució Pressupostària. El 50 per cent restant es finançarà amb càrrec als crèdits del pressupost del Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí, als efectes del qual s'efectuaran les transferències de crèdit que siguen procedents, sense que siga aplicable la limitació continguda en l'article 52.1.a de la Llei 47/2003, de 26 de novembre, General Pressupostària, respecte a la realització de transferències de crèdit des d'operacions de capital a operacions corrents.

Disposició final primera. Títols competencials.

Este reial decret llei es dicta a l'empara de l'article 149.1.22a de la Constitució Espanyola, que atribueix a l'Estat competència exclusiva en matèria de legislació, ordenació i concessió de recursos i aprofitaments hidràulics quan les aigües passen per més d'una comunitat autònoma, a excepció de la disposició addicional primera, que es dicta a l'empara de la competència exclusiva que atribueix a l'Estat la regla 24a de l'article 149.1 del text constitucional en matèria d'obres públiques d'interés general.

Disposició final segona. *Suspensió temporal d'eficàcia.*

Durant la vigència d'este reial decret llei, quedarà sense efecte, quant a la utilització de les infraestructures de connexió interconques i els contractes de cessió de drets a l'aprofitament d'aigua a què es referix l'article 3.1, el primer incís de l'article 72 del Text Refós de la Llei d'Aigües, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 1/2001, de 20 de juliol.

Disposició final tercera. *Facultats de desplegament.*

La ministra de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí, en l'àmbit de les seues competències, dictarà les disposicions necessàries per al desplegament i execució del que establix este reial decret llei.

Disposició final quarta. *Entrada en vigor i vigència*

El present reial decret llei entrarà en vigor el mateix dia que es publique en el «Boletín Oficial del Estado», i tindrà vigència fins al 30 de novembre de 2010.

Madrid, 4 de desembre de 2009.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
JOSÉ LUIS RODRÍGUEZ ZAPATERO

ANNEX I

Àmbits territorials d'aplicació del reial decret llei

I.1 *Sistemes inclosos a l'efecte de la declaració de la situació de sequera.*

Confederació Hidrogràfica del Duero:

Sistema Águeda (Canal i concessions).

Sistema Cega-Adaja (Capçalera de l'Eresma: abastiments des del riu Eresma a Segòvia i a la Mancomunitat de La Atalaya).

Confederació Hidrogràfica del Tajo:

Capçalera del Tajo.

Sistema Henares.

Sistema Alberche.

Sistema Tajuña.

Baix Tajo, Alagón i Arrago.

Confederació Hidrogràfica del Guadiana:

Sistema Gasset.

Sistema El Vicario.

Zona regable de Peñarroya.

Manxa Occidental.

Guadiana Central.

Sistema general.

Sud-occidental de la província de Badajoz i nord-oest de Huelva.

Confederació Hidrogràfica del Guadalquivir:

Abastiment a la ciutat de Ceuta.

Confederació Hidrogràfica del Xúquer:

Canal Xúquer-Túria.
Manxa Oriental.

Confederació Hidrogràfica del Segura:

Sistema global d'explotació.
Regadius tradicionals del Xúquer.
Regadius tradicionals del Túria.
Canal del Camp de Túria.
Zona regable del Magre.

Confederació Hidrogràfica de l'Ebre:

Sistema Huerva.
Sistemes Bardenas i Arba.

1.2 Sistemes inclosos a l'efecte d'exempció d'exaccions

Confederació Hidrogràfica del Duero:

Sistemes de regadiu vinculats al riu Águeda (canal i regs concessionals).

Confederació Hidrogràfica del Tajo:

Sistema Tajuña.

Confederació Hidrogràfica del Guadiana:

Sistema Gasset.
Sistema El Vicario.
Zona regable de Peñarroya.

Confederació Hidrogràfica del Gualquivir:

Sistema de l'embassament d'El Pintado en la província de Badajoz.

Confederació Hidrogràfica del Segura:

Sistema La Cierva.
Sistema Guadalentín.
Zones regables i abastiments dotats amb recursos de l'aqüeducte Tajo-Segura.

ANNEX II

Relació d'actuacions que es declaren d'interés general o respecte a les quals s'efectua la declaració d'utilitat pública i la urgent necessitat de l'ocupació a l'efecte de l'ocupació temporal o expropiació forçosa de béns i drets afectats

Relació d'actuacions declarades d'interés general:

Conca del Tajo:

Abastiment a la Mancomunitat de Las Tres Torres i del riu Ayuela.
Increment de recursos per a l'abastiment a la nova mancomunitat d'aigües de la presa de Santa Lucía.

Millora del sistema d'abastiment de la Mancomunitat de San Marcos.

Conca del Guadiana:

Suport a l'abastiment de la zona oriental de la província de Càceres.

Conca del Guadalquivir:

Millora de l'abastiment a diversos nuclis de població a Ceuta.

Conca del Segura:

Execució i posada en marxa de sondejors i conduccions fins al domini públic hidràulic i aqüeductes.

Relació d'actuacions respecte de les quals es procedix a la declaració d'utilitat pública i a la d'urgent ocupació dels béns i drets afectats:

Conca del Duero:

Execució de nous sondejors en la província de Segòvia per a satisfer les demandes per a abastiment de la ciutat de Segòvia i la Mancomunitat de La Atalaya des de la conca del riu Eresma.

Conca del Tajo:

Abastiment a la Mancomunitat de Las Tres Torres i del riu Ayuela.

Millora del sistema d'abastiment a la Mancomunitat de San Marcos.

Reforç del sistema d'abastiment a Navalmoral de la Mata, Talayuela i les seues zones d'influència.

Conducció de reforç a La Adrada.

Millora de l'abastiment a la comarca de Las Hurdes.

Millora del tractament d'aigües potables de l'abastiment de Càceres.

Increment de recursos per a l'abastiment a la nova mancomunitat d'aigües de la presa de Santa Lucía.

Millora de l'abastiment a la comarca de La Vera.

Millora de l'abastiment a la futura Mancomunitat de Santa Lucía.

Conca del Guadiana:

Suport a l'abastiment de la zona oriental de la província de Càceres.

Conca del Guadalquivir:

Millora de l'abastiment a diversos nuclis de població a Ceuta.

Conca del Segura:

Execució i posada en marxa de sondejors i conduccions fins al domini públic hidràulic i aqüeductes.

ANNEX III

Obres urgents de millora de regadius, a fi d'obtindre un adequat estalvi d'aigua que pal·lie els danys produïts per la sequera

SEIASA del nord-est

Osca:

Comunitat de Regants d'El Huerto.

Comunitat de Regants de Lasesa, fase II.

Comunitat de Regants de base Riegos del Alto Aragón.

Comunitat de Regants del CAC TM Zaidín.

Comunitat de Regants de base del Canal de Bardenas.

Comunitat de Regants de base del Canal d'Aragó i Catalunya.

Saragossa:

Comunitat de Regants de Gelsa.

Tarragona:

Millora de regadius de la CR Sant Jaume de la Torre de l'Espanyol.
Modernització i millora de la infraestructura de reg i desaigües de la CR Sindicat Agrícola de l'Ebre, fase 2.

Lleida:

Modernització de la zona regable de Canals d'Urgell als TM de Bellvís, Linyola (Pla d'Urgell) i Vallfogona de Balaguer (la Noguera).
Modernització del reg de la CR de Basa Nova d'Almenar.
Construcció d'una xarxa de pressió per a 1.249 ha de la CR de Raimat.
Transformació de reg a manta a reg a pressió en el marge esquerre del riu Segre CR d'Olla i Sagalès.
Millora de les séquies i ampliació de l'embassament de la CR d'Aramunt de la Conca de Dalt.

SEIASA del nord

Salamanca:

Comunitat de Regants de Zorita.
Comunitat de Regants de Garcibuey.
Comunitat de Regants MI Águeda.

Sòria:

Comunitat de Regants de Campillo de Buitrago.
Comunitat de Regants Almazán, 2a fase. Xarxa de distribució complementària i xarxa de terciàries.

Valladolid:

Comunitat de Regants Castronuño.
Comunitat de Regants Pollos.

Zamora:

Comunitat de Regants Toro-Zamora (altres sectors).

SEIASA de l'altiplà sud

Albacete:

Comunitat de Regants de Martínez Parras.

Toledo:

Comunitat de Regants de Valdepusa, sector IV.
Comunitat de Regants del Canal Bajo del Alberche.

Alacant:

Comunitat de Regants de la Nucua.
Comunitat de Callosa d'en Sarrià.
Comunitat de la Vila Joiosa.
Comunitat SAT Sant Enric.

Badajoz:

Comunitat de Regants del Zújar.
Comunitat de Regants de Las Vegas Altas II, 2a fase.
Comunitat de Regants d'Orellana.

Càceres:

Comunitat de Regants de MI Rosarito.

SEIASA del sud i est

Múrcia:

Comunitat de Regants de Blanca, fase II.
Comunitat de Regants d'Arcosur Mar Menor, fase II.
Comunitat de Regants de Puerto Lumbreras.
Modernització de regadius que afecten la comarca de l'Altiplano.
Modernització de regadius que afecten la comarca del Noroeste.

Almeria:

ZR Costa de Levante/Bajo Almanzora.
ZR Andarax.
ZR Poniente.